

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 14 sierpnia 2025 r.

Poz. 3799

WOJEWODA LUBELSKI

PN-II.4131.223.2025

Lublin, dnia 14 sierpnia 2025 r.

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE

stwierdzające nieważność uchwały Nr XVI/102/25 Rady Gminy Żółkiewka z dnia 11 lipca 2025 r. zmieniającej uchwałę w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat a także trybu ich pobierania, oraz szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru, zakresu oraz sposobu rozliczania wykonywania usług sąsiedzkich

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940)

stwierdzam nieważność

uchwały nr XVI/102/25 Rady Gminy Żółkiewka z dnia 11 lipca 2025 r. zmieniającej uchwałę w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat a także trybu ich pobierania, oraz szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru, zakresu oraz sposobu rozliczania wykonywania usług sąsiedzkich.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XVI/102/25 została doręczona organowi nadzoru w dniu 16 lipca 2025 r.

Przedmiotową uchwałę Rada Gminy podjęła na podstawie m.in. art. 50 ust. 6 i ust. 6a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283, z późn. zm.).

W § 1 uchwały Nr XVI/102/25 Rada Gminy Żółkiewka nadała nowe brzmienie § 5 uchwały Nr LIX/378/24 Rady Gminy Żółkiewka z dnia 26 stycznia 2024 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat a także trybu ich pobierania, oraz szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru, zakresu oraz sposobu rozliczania wykonywania usług sąsiedzkich (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2024 r. poz. 876, z późn. zm.), zgodnie z którym :

„Koszt jednej godziny zegarowej usługi wynosi dla:

- a) usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich do 2 %*
- b) usług opiekuńczych do 3%*

c) *specjalistycznych usług opiekuńczych do 5 %*
- *minimalnego wynagrodzenia za pracę*”..

W ocenie organu nadzoru wskazana powyżej regulacja § 1 uchwały została podjęta z istotnym naruszeniem art. 50 ust. 6 i 6a ustawy o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej, rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

W przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 6, określa także szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług (art. 50 ust. 6a ww. ustawy).

Uchwała podjęta na podstawie wyżej wskazanych przepisów jest aktem prawa miejscowego, co oznacza, że obowiązują ją rygory przewidziane dla aktów normatywnych, obowiązujących na obszarze działania organów, które je ustanowiły.

Posłużenie się przez ustawodawcę w art. 50 ust. 6 i ust. 6a ww. ustawy zwrotem: "określa" należy rozumieć w ten sposób, że w podjętej uchwale obligatoryjnie zamieszczone muszą zostać postanowienia odnoszące się do wszystkich kwestii wymienionych w upoważnieniu ustawowym określonym w tych przepisach.

Jednocześnie organ stanowiący nie może obowiązku tego ani pominąć, ani przerzucić na inny podmiot, jest bowiem zobowiązany do wyczerpania zakresu upoważnienia ustawowego, na podstawie którego podejmuje uchwałę, w kwestiach uznanych przez ustawodawcę za istotne.

W ocenie organu nadzoru Rada Gminy w przyjętej uchwale Nr XVI/102/25 nie wypełnia upoważnienia wynikającego z art. 50 ust. 6 i ust. 6a ustawy o pomocy społecznej.

Rada Gminy w przedmiotowej uchwale nie ustaliła bowiem kosztu jednej godziny usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich, a także kosztu jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych.

W przyjętej regulacji § 5 - w brzmieniu nadanym w § 1 uchwały zmieniającej Nr XVI/102/25 Rady Gminy Żółkiewka z dnia 11 lipca 2025 r. - określono wyłącznie górną wysokość kosztu jednej godziny usług, o czym przesądza posłużenie się sformułowaniami „do 2 %”, „do 3%”, „do 5%” minimalnego wynagrodzenia za pracę. W przepisie tym Rada nie wskazała zatem jednoznacznie wysokości odpłatności za jedną godzinę usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich i specjalistycznych usług opiekuńczych.

Zgodnie z ugruntowaną linią orzecniczą, w uchwale podejmowanej na podstawie art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej konieczne jest określenie kosztu 1 godziny usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych (z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi). Zatem w uchwale podejmowanej na podstawie art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej – rada gminy nie może pominąć kwestii sposobu ustalenia i wysokości kosztu jednej godziny usług opiekuńczych.

Z treści delegacji zawartej w art. 50 ust. 6 i ust. 6a ustawy o pomocy społecznej wynika konieczność ustalenia przez radę gminy w uchwale stanowiącej akt prawa miejscowego wysokości kosztu jednej godziny usług opiekuńczych, w tym usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich oraz kosztu jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych, tak, aby adresat mógł z treści uchwały wyczytać, jaką odpłatność poniesie.

Użyte w art. 50 ust. 6 i ust. 6a ustawy o pomocy społecznej sformułowanie „rada gminy określa”, „określa także” nie pozostawia organowi stanowiącemu żadnej dowolności w zakresie tworzenia prawa miejscowego w tym przedmiocie. Innymi słowy w ramach upoważnienia ustawowego organ stanowiący gminy ma obowiązek wydać przepisy normujące materię nim objętą.

Niedopuszczalne jest przekazanie posiadanej delegacji do określania wysokości kosztu przedmiotowych usług na podmiot nieuprawniony przez ustawodawcę, który ponadto nie jest umocowany do stanowienia prawa miejscowego.

Pominięcie przez Radę niezbędnych elementów uchwały skutkuje brakiem pełnej realizacji upoważnienia ustawowego i ma istotny wpływ na ocenę zgodności z prawem podjętego aktu. Rada obowiązana jest bowiem przestrzegać zakresu upoważnienia, udzielonego jej przez ustawę.

W orzecznictwie sądowo-administracyjnym podkreśla się, iż ustanawiając w uchwale szczegółowe warunki odpłatności nie można pominąć kwestii sposobu ustalenia i wysokości kosztu usługi opiekuńczej i specjalistycznej usługi opiekuńczej (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 3 września 2014 r., sygn. akt I OSK 1218/14; wyrok WSA w Olsztynie z dnia 5 marca 2015 r., sygn. akt II SA/OI 42/15; wyroki WSA w Poznaniu: z dnia 15 czerwca 2016 r., sygn. akt IV SA/Po 213/16, z dnia 22 września 2016 r., sygn. akt IV SA/Po 215/16 oraz z dnia 24 listopada 2016 r., sygn. akt IV SA/Po 485/16; wyrok WSA w Gdańsku z dnia 2 sierpnia 2018 r., sygn. akt III SA/Gd 317/18).

Niewyczerpanie zakresu przedmiotowego przekazanego przez ustawodawcę do uregulowania w drodze uchwały, skutkuje zaś istotnym naruszeniem prawa, stanowiącym podstawę do stwierdzenia nieważności uchwały w całości.

W tym stanie rzeczy, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XVI/102/25 jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

w z. WOJEWODY LUBELSKIEGO

Wojciech Wołoch

I WICEWOJEWODA

Otrzymują:

- 1) Wójt Gminy Żółkiewka
- 2) Przewodniczący Rady Gminy Żółkiewka